

**CODUL DE ETICĂ
AL FORUMULUI SOCIETĂȚII CIVILE
AL PARTENERIATUL ESTIC**

Noiembrie 2018

CURPINS

PARTEA ÎNTÂI: INTRODUCERE

Necesitatea constituirii Codului de Etică al Forumului Societății Civile al Parteneriatului Estic

Obiectivele Codului de Etică

Sferele de activitate ale Codului de Etică

PARTEA A DOUA: CODUL DE ETICĂ

1. VALORILE ȘI PRINCIPIILE FUNDAMENTALE

1.1 Valorile Fundamentale

1.2 Principiile Fundamentale

1.2.1 Încrederea publică

1.2.2 Loialitate/ Devotament

1.2.3 Independență

1.2.4 Imparțialitate

1.2.5 Discreție

1.2.6 Principii Non-Profit

2. CODUL DE ETICĂ ÎN CADRUL FORUMULUI

2.1 Respect, tact și amabilitate

2.2 Conflicttele de interese

3. ACTIVITĂȚI EXTERNE

3.1 Activitatea politică

3.2 Relațiile cu guvernul și structurile interguvernamentale

3.2.1 Obiectivele și independența Forumului

3.2.2 Beneficii reciproc corespunzătoare

3.3 Activități și solicitări financiare

3.3.1 Finanțarea neetică

3.3.2 Materiale promoționale

3.3.3 Solicitări neetice

3.3.4 Beneficii fiscale

3.3.5 Principiile de fundraising

3.3.6 Angajament față de granturi

4. RAPORTAREA ABATERILOR

PARTEA A TREIA: MECANISME DE EVALUARE

PARTEA ÎNTÂI: INTRODUCERE

Necesitatea constituirii Codului de Etică al Forumului Societății Civile al Parteneriatului Estic

În perioada formulării propunerilor pentru reformele interne ale Forumului Societății Civile al Parteneriatului Estic din 2017-2018, consultanții și experții interni au recunoscut necesitatea adoptării unui set minim de reguli pentru toate cele 6 Platforme Naționale, pentru asigurarea principiilor fundamentale și practicilor de integritate, transparență, și responsabilitate (accountability).

Documentul final pregătit de către consultanți a recomandat prezentarea acestor reguli sub forma unui Cod de Etică unificat, aplicabil nu doar Platformelor Naționale, dar și tuturor structurilor și membrilor Forumului. Comitetul Director a acceptat această recomandare în vara anului 2018.

Obiectivele Codului de Etică

Codul de Etică este conceput pentru a oferi un set de valori și metode pentru adoptarea deciziilor, care permit membrilor să își formeze o opinie referitor la cel mai potrivit comportament și curs de acțiune. Mai precis, Codul de Etică este conceput pentru a asigura:

- Armonizarea standartelor de conduită etică în cadrul EaP CSF;
- Sporirea legitimității și încrederii între părțile interesate externe;
- Îmbunătățirea performanței în întregul Forum al Societății Civile al Parteneriatului Estic, prin oferirea de ajutor tuturor membrilor în procesul luării deciziilor transparente și eficiente;
- Îmbunătățirea comunicării între membrii Forumului, structurile acestuia și alte părți interesate.

Sferele de activitate ale Codului de Etică

Codul de Etică se aplică tuturor structurilor Forumului Societății Civile:

- Membrii organizațiilor societății civile din PaE și membrii organizațiilor societății civile din UE
- Membrii individuali și membrii OSC-urilor implicați în activitățile Forumului
- Corpul de guvernare al Forumului, Comitetul Director
- Secretariatul de la Bruxelles
- Structurile de conducere ale celor 6 Platforme Naționale
- Secretariatele Platformelor Naționale
- Persoane cu responsabilități specifice (de exemplu: Coordonatorii Platformelor Naționale)
- Grupurile de Lucru și sub-grupurile grupurilor de lucru
- Comitetul de Reclamații
- Comitetele ad-hoc

Dacă unele fragmente ale prezentului Cod se află în conflict cu legile din regiunea Parteneriatului Estic, doar secțiunile permise de lege ale acestui Cod vor fi aplicate.

PARTEA A DOUA: CODUL DE ETICĂ

1. VALORILE ȘI PRINCIPIILE FUNDAMENTALE

1.1 Valorile Fundamentale

Codul de Etică este bazat pe 10 valori fundamentale, împărtășite între membrii Forumului, corpul de conducere și personal. Acestea includ cele 8 principii de la Istanbul privind eficiența dezvoltării aprobate la Istanbul în 2010.¹

1. Respectarea și promovarea drepturilor omului și a justiției sociale.
2. Respect pentru demnitatea persoanelor.
3. Practicarea transparenței și a responsabilității (accountability).
4. Practicarea bunei guvernări.
5. Promovarea diversității și incluziunii sociale.
6. Promovarea egalității și echității de gen.
7. Promovarea împuternicirii oamenilor, a democrației și a implicării sociale.
8. Promovarea sustenabilității mediului înconjurător.
9. Promovarea anti-corupției și împotrivirea față de ilegalități.
10. Dedicatie în realizarea schimbărilor pozitive și sustenabile.

1.2 Principiile fundamentale

Pe lângă valorile fundamentale, există și alte câteva principii fundamentale care sunt cruciale pentru buna funcționare a Codului de Etică. Acestea includ:

1.2.1 Încrederea publică. Încrederea publicului larg, agențiilor guvernamentale, mass-mediei și donatorilor în Forum este crucială. Pentru a-și dezvolta și a-și păstra încrederea și credibilitatea, membrii vor manifesta responsabilitate și transparență în luarea deciziilor și vor fi sinceri privitor la informația pe care o pun la dispoziția publicului.

¹ <https://www.bccic.ca/istanbul-principles/>

1.2.2. Loialitate. Membrii FSC al PaE sunt obligați să manifeste loialitate față de Forum. În special, membrii Comitetului Director și alte organisme cu drepturi de decizie vor plasa interesele FSC al PaE mai presus de interesele propriilor organizației sau a Platformei Naționale.

1.2.3. Independență. Forumul și membrii acestuia nu vor face parte din/ nu vor fi controlați de agențiile guvernamentale, ideologii sau religie. În special, membrii nu au dreptul să caute sau să accepte instrucțiuni din partea oricărei agenții sau sub-diviziuni guvernamentale.

1.2.4. Imparțialitate. Membrii nu vor fi influențați de relațiile trecute, prezente sau cele de perspectivă, personale, profesionale sau financiare cu oricare guvern sau persoană atunci când adoptă o decizie. Deciziile sau acțiunile membrilor nu trebuie să fie afectate de orice fel de opinie personală (pozitivă sau negativă) pe care aceștia o pot avea față de o țară, guvern, instituție sau persoană. Membrii trebuie să se abțină de la acceptarea favorilor din partea surselor externe ce pot fi văzute drept compromițătoare ai imparțialității acestora.

1.2.5. Discreție. Membrii nu pot împărtăși orice fel de informație confidențială pe care au dobândit-o în legătură cu activitățile FSC al PaE. La fel, membrii trebuie să se asigure că orice fel de document sau date confidențiale care se află în posesia lor este bine protejat. Informația internă și cea care nu este făcută publică de către FSC al PaE este percepută drept confidențială.

1.2.6. Principii non-profit. La baza oricărei OSC stă principiul non-profit. OSC-ul trebuie să fie non-guvernamentală, independentă, autonomă și voluntară. Membrii nu pot beneficia de surse de venit din partea Forumul și organizațiilor-membre, cu excepția unei compensații rezonabile pentru cheltuielile apărute pentru prestarea de servicii pentru Forum.

2. Codul de Etică în cadrul Forumului.

2.1. Respect, tact și amabilitate

Membrii trebuie să manifeste respect și amabilitate în orice situație. Ei trebuie să se abțină de la orice formă de abuz fizic sau verbal. În special, membrii vor evita observațiile derogatorii la adresa altor membri pe bază de naționalitate, etnie, cultură, gen și convingeri.

Membrii trebuie să fie conștienți că declarațiile sau acțiunile care nu au intenția de a fi ofensatorii pot fi percepute într-un asemenea mod de către persoana în cauză. Prin urmare, membrii trebuie să fie conștienți de asemenea interpretări și să se abțină de la declarații care pot fi percepute drept ofensatoare sau intimidante.

Membrii vor respecta opiniile și ideile altor membri, care pot fi diferite și individuale. Ei trebuie să fie gata să asculte și să ia în considerație ideile noi, ce pot ajuta la atingerea misiunii și obiectivelor Forumului.

2.2 Conflictele de interese

În timpul luării deciziilor și stabilirii activităților din cadrul Forumului, membrii trebuie să pună misiunea și obiectivele Forumului înaintea intereselor organizațiilor pe care aceștia o reprezintă sau a obiectivelor personale.

Nici o persoană membră a Comitetului Director, a administrației Platformei Naționale sau al altui organism decizional nu poate participa la luarea deciziilor pe un subiect cu un impact direct asupra acestei persoane (de exemplu: re alegerea Comitetului Director sau a administrației Platformei Naționale).

Fiecare membru al Comitetului Director, al administrației Platformei Naționale sau al altui organism decizional trebuie să dezvăluie toate conflictele de interese actuale și/sau potențiale, inclusiv orice fel de afiliere instituțională sau organizațională pe care el/ea l-ar putea avea și ar putea include un conflict de interese. O asemenea dezvăluire nu exclude sau sugerează un conflict etc.

Membrii Comitetului Director, al administrației Platformei Naționale și al altui organism decizional se vor abține de la folosirea poziției lor pentru a-și asigura un beneficiu sau privilegiu individual.

3. Activități externe

3.1 Activitatea politică

Reprezentanții organizațiilor societății civile precum și delegații FSC al PaE nu se vor afilia într-o poziție oficială cu nici un partid politic. El/ea nu trebuie să fie un candidat la alegeri ce reprezintă un partid politic și/sau o coaliție de partide politice, un membru ales într-o poziție politică sau liderul sau purtătorul de cuvânt al unui partid politic.

În cazul în care condițiile enumerate mai sus nu sunt respectate, OSC-ul va fi rugat să își delege un alt reprezentant în Forumul Societății Civile al Parteneriatului Estic. Totuși, un membru individual al unui OSC poate fi un membru permanent al unui partid politic, candida la alegerile locale și municipale drept un reprezentant al unei inițiative civile și să-și exercite dreptul său civic. În desfășurarea activităților legate (de exemplu) de advocacy, drepturile omului și a procesului de democratizare, membrii OSC-urilor vor fi categoric independenți de politica de partid.

3.2. Relațiile cu guvernul și organismele interguvernamentale

3.2.1 Obiectivele și independența Forumului. Forumul și cele șase Platforme Naționale ale acestuia vor încheia un acord de parteneriat cu un organism guvernamental sau interguvernamental numai în cazul în care acest parteneriat este unul benefic pentru atingerea obiectivelor Forumului și nu compromite independența Forumului sau a Platformei Naționale ca un tot întreg.

3.2.2 Beneficii reciproc corespunzătoare. Forumul și Platformele Naționale ale acestuia vor căuta să coopereze cu agențiile guvernamentale și interguvernamentale atunci când o asemenea cooperare va fi reciproc benefică și corespunzătoare și va putea spori eficacitatea Forumului în abordarea problemelor și priorităților din agenda acestuia.

3.3 Declarații și afirmații. Membrii se vor abține înfăptuirea declarațiilor verbale sau scrise ce sunt incompatibile cu îndatoririle acestora în cadrul Forumului. Opiniile/pozițiile personale nu pot fi prezentate drept opiniile/pozițiile Forumului.

3.4 Activități și solicitări financiare

3.4.1 Finanțarea neetică. Forumul nu va tolera nici un fel de activitate neetică precum finanțarea dublă pentru un proiect, re-direcționarea fondurilor spre alte activități în afară de proiectul pentru care fondurile au fost aprobate, sau declarații exagerate de realizări (în cadrul unui proiect.)

3.4.2 Materiale promoționale și solicitările financiare. Forumul, inclusiv Platformele Naționale, vor avea grijă să se asigure că toate materialele promoționale sunt exacte, corecte și prezintă Forumul, misiunea și proiectele acestuia într-un mod clar și veridic. Solicitățile financiare vor reflecta într-un mod veridic utilizarea suportului din partea Forumului, iar solicitările de fundraising vor include doar afirmații pe care organizația le va putea îndeplini. Nu vor exista exagerări ale faptelor și nici un fel de raportare a activităților ce poate crea o impresie falsă sau înșelătoare.

3.4.3 Solicitățile neetice. Forumul și structurile acestuia nu vor folosi presiune excesivă, influență nejustificată sau alt fel mijloace neetice în solicitările acestora.

3.4.4 Beneficii fiscale. Forumul va asigura faptul că donatorii vor primi informații etice, veridice și detaliate referitor la implicările fiscale (tax implications).

3.4.5 Principiile de fundraising. Fundraising-ul va fi exclusiv în conformitate cu misiunea și scopurile Forumului, liber de orice fel de constrângeri, intenții improprii, motive necorespunzătoare și recompense nerezonabile/ exagerate.

3.4.6 Angajament față de granturi. În momentul în care Forumul, membrii acestuia sau o Platformă Națională acceptă un grant, aceasta se angajează printr-un contract să desfășoare activitățile proiectului într-o modalitate convenită și acceptată de către Forum, în conformitate cu prezentul Cod de Etică, și își asumă responsabilitatea etică și legală să respecte acest angajament.

4. RAPORTAREA ABATERILOR

Membrii Forumului care sunt martorii sau victimele unor acțiuni (sau suspectează acțiuni) de abateri etice de către alți membri în timpul activităților sale legate de Parteneriatul Estic și de Forum, vor fi încurajați să raporteze aceste acțiuni Comitetului de Reclamații.

Membrii care raportează abaterile într-un mod constructiv, cu intenții obiective și cu bună credință, trebuie să facă acest lucru fără teamă de represii sau răzbunare. Orice formă de răzbunare sau represii ca urmare a raportării obiective a unei abateri este o abatere în sine și nu va fi tolerată. Martorii și victimele au dreptul de a rămâne anonimi atunci când raportează o abatere etică.

PARTEA A TREIA: MECANISME DE EVALUARE

Vor exista două mecanisme de evaluare pentru studierea implementării Codului de Etică: **auto-evaluarea internă anuală** și **evaluările periodice externe** (efectuate de către părțile terțe.)

Auto-evaluarea internă. Fiecare structură a Forumului își va asuma responsabilitatea de a efectua o evaluare anuală referitor la respectarea Codului, în baza chestionarului asigurat de către Secretariatul de la Bruxelles:

- Comitetul Director
- Secretariatul de la Bruxelles
- Fiecare Platformă Națională
- Fiecare dintre Secretariatele Platformelor Naționale
- Comitetul de Reclamații
- Grupurile de Lucru
- Alte comitete ale Forumului cu sarcini specifice

Cu toate că auto-evaluarea internă nu va avea o perspectivă independentă, acesta va servi drept un exercițiu important de auto-reflecție.

Auto-evaluările vor avea loc în baza chestionarului model, și se vor efectua consultând un eșantion de părți interesate interne, inclusiv membri ai Platformelor Naționale.

Chestionarele completate vor fi transmise Secretariatului, care le vor expedia Comitetului Director pentru reviziune și publicare pe website-ul Forumului.

Evaluările externe. Un consultant extern va efectua o evaluare a tuturor structurilor Forumului, inițial la un an de la adoptarea Codului de Etică, și în continuare odată la 3 ani. Beneficiul principal al unei perspective externe o constituie independența opiniei și o mai bună înțelegere a Forumului și a structurilor acestuia asupra momentelor pe care evaluatorii interni nu le pot cunoaște. Consultantul va întocmi o serie de rapoarte, rezumând concluziile / descoperirile / constatările acestuia și recomandări pentru fiecare structură a Forumului, pe care le va prezenta Comitetului Director. Consultantul extern trebuie să fie familiar cu societatea civilă din fiecare țară a Parteneriatului Estic.